

Z á p i s

z 57. zasedání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace

konaného dne 31. října 2025 od 10:00 hod. hybridní formou

Přítomnost členek a členů vč. on-line: 19 osob, Q: 15

Prezenční listina, sekretariát Rady

Program:

- 1) Zahájení Rady, administrativní záležitosti
- 2) Schválení programu, schválení zápisu z 56. zasedání
- 3) Podpora procesu deinstitucionalizace a transformace sociálních služeb v ČR, Zvýšení efektivity systému sociálních služeb a Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v ČR – prezentace Odboru koncepce sociálních služeb a sociální práce MPSV
- 4) Národní plán rozvoje geriatrické péče do roku 2035 – prezentace České geriatrické a gerontologické společnosti
- 5) Aktuality MPSV – dotazy (přítomen bude zástupce Odboru nepojistných sociálních a rodinných dávek a Odboru koncepce sociálních služeb a sociální práce MPSV)
- 6) Diskuse, závěr

K bodu č. 1:

Zasedání zahájila ředitelka Odboru rodinné politiky, ochrany dětí a sociálního začleňování, Ing. Petra Kačírková, kterou pro zasedání Rady zplnomocnila místopředsedkyně Rady paní vrchní ředitelka Mgr. Petra Zdražilová (přítomna online). Paní ředitelka Ing. Petra Kačírková omluvila pana ministra. Přítomna je nadpoloviční většina členek a členů, včetně zástupců s plnou mocí, Rada je usnášeníschopná. Paní ředitelka Ing. Petra Kačírková vnesla dotaz, zda všichni fyzicky i v online prostředí souhlasí s nahráváním zasedání pro účely zápisu, bylo odsouhlaseno.

Paní ředitelka Ing. Petra Kačírková přivítala přítomné hosty – zástupkyně Odborů nepojistných sociálních a rodinných dávek a koncepce sociálních služeb a sociální práce MPSV – paní ředitelku Kateřinu Jirkovou a paní vedoucí Kláru Holanovou – pro dotazy k aktuálnímu dění (superdávka, také příspěvek na péči, sociální služby, apod.). Také přivítala předsedkyni přednášející MUDr. Boženu Juraškovou Ph.D. a její doprovod paní PhDr. Janou Sedláčkovou, metodičku projektu Integrovaná geriatrická péče o seniory s polymorbiditou s cílem podpory funkčního stavu.

K bodu č. 2:

Paní ředitelka Ing. Petra Kačírková požádala o schválení navrženého programu, zápisu z 56. zasedání.

Zápis, program byli všemi přítomnými členy Rady schváleny.

K bodu č. 3:

Paní ředitelka Ing. Petra Kačírková, předala slovo paní Mgr. Kláře Holanové, která přednesla prezentaci na téma **Podpora procesu deinstitucionalizace a transformace sociálních služeb v ČR, Zvýšení efektivity systému sociálních služeb a Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v ČR** – prezentace Odboru koncepce sociálních služeb a sociální práce MPSV.

Z prezentace vyplývá, že cílem projekt **Podpora procesu deinstitucionalizace a transformace sociálních služeb v ČR** je komplementární k investičním výzvám ministerstva pro místní rozvoj, které vlastně mají 3 a půl miliardy alokovanou pro jednotlivé kraje. Kraje předem vytipovaly své organizace a své projekty, které by chtěly transformovat. Projekt tak dále vlastně podporuje ty zřizovatele a poskytovatele sociálních služeb a jejich zaměstnance a další subjekty participující na transformaci. Dalším cílem je nastavit řídicí koordinační a monitorovací systém proces deinstitucionalizace. Na dotaz jak je argumentováno ohledně převodu zdravotních úkonů do sociálního sektoru, sděleno, že zdravotní úkony nepřechází. Jsou to úkony péče o zdraví? Jo pokavaď se jedná o zdravotní úkon podle zdravotnického zákona tak to není možné, aby to dělala pečovatelka.

Buď je to zdravotní bylo nebo sociální, není možné, aby to bylo napůl, nemůže to částečně dělat pečovatelka a sestra v nemocnici. Takže ty úkony, jak jsem zmiňovala například odsávání, byl tam velký požadavek. Prostě na ošetřování, který tracheostomie nebo toho pegu a je to jednoznačně zdravotní úkon. Paní vrchní ředitelka Petra Zdražilová k tomu chce ještě něco říci a vidím, že se hlásí.

A ano, protože ten dotaz zněl i na to, jaká je argumentace, proč to nejde legislativně zastavit, protože by se musel vlastně změnit zákon, což není možné stihnout nebo by se posunula účinnost, což není reálné.

Zvýšení efektivity systému sociálních služeb – monitoring procesu transformace soc. služeb bude probíhat v pěti základních doménách – povaha služeb, ekonomická náročnost, řízení personálních zdrojů, potřeby uživatelů, kvalita života uživatelů. **Podpora implementace koordinovaného přístupu v systému poskytování sociální ochrany v ČR** – kulaté stoly se zaměřením na koordinaci a také oblast kurately, více zde [Aktuality | MPSV](#)

Novinky v zákoně o sociálních službách - ve znění zákonů: č. 164/2024 Sb., č. 242/2024 Sb., č. 38/2025 Sb., č. 152/2025 Sb., č. 120/2025 Sb., č. 218/2025 Sb., č. 300/2025 Sb. , 360/2025 Sb. Účinností novely od 1.7.2004 upraveno - subsidiarita v sociálních službách – přednost ambulantních a terénních služeb před pobytovými sociálními službami, zaveden pojem pečující osoba, zvýšen PNP, doplněna zařízení sociálních služeb – pracoviště pečovatelských služeb, kontaktní centra, zařízení odlehčovací služby, nová základní činnost - pomoc při zajištění bezpečí a možnosti setrvání v přirozeném sociálním prostředí, doplnění nácviků pro pečující osoby v odborném sociálním poradenství a v základním sociálním poradenství – osobní asistence, pečovatelská služba, odlehčovací služba, denní stacionář. Účinností od 1.3.2025 Sociálně – zdravotní služby § 36, vznik nové sociálně-zdravotní lůžkové péče v rámci ZZS. Povinnost vybraným pobytovým službám zajistit zdravotní péči osobám jimž poskytuje sociální službu §80a. Tento typ služeb lze poskytovat v centrech denních služeb, denních stacionářích, týdenních stacionářích, domovech pro osoby se zdravotním postižením, domovech pro seniory, domovech se zvláštním režimem, centrech duševního zdraví nebo v zařízeních odlehčovacích služeb. Předávání informací mezi sociální službou a zdravotní službou není porušením mlčenlivosti § 100 ZSS, § 51 ZZS. Dále např. PnP v terminálním stádiu. Osoba, která je v terminálním stavu vyžadujícím poskytování paliativní péče, jestliže jde o konečné stádium nevyléčitelné nemoci s očekávaným koncem života a tato osoba doložila potvrzení podle [§ 21 odst. 1 písm. a\)](#), se bez posouzení stupně závislosti podle [§ 25](#) považuje po dobu 12 kalendářních měsíců ode dne podání žádosti o příspěvek za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislost).

K bodu č. 4

Paní ředitelka Ing. Petra Kačírková, předala slovo paní MUDr. Boženě Juraškové, Ph.D., která představila **Národní plán rozvoje geriatrické péče do roku 2035 – prezentace České geriatrické a gerontologické společnosti do roku 2035**, zároveň poděkovala, že si sebou vzala, jak paní PhDr. Janou Sedláčkovou. Z prezentace vyplynulo, že Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo práce a sociálních věcí mají jedno společně, a to je geriatrický

pacient. ČR se potýká s roztříštěností a duplicitami specializované zdravotní péče bez koordinace a je úžasné, jakým stylem se pohybuje náš senior náš geriatrický pacient systémem a koluje tak, aby ztratil soběstačnost. Vize plánu – systém péče uceleně a mnohastranně orientovaný na geriatrického pacienta a komplexní nastavení intervencí vedoucích k maximálnímu možnému zlepšení jeho zdravotního stavu, celkové kondice a soběstačnosti (funkčního stavu) při zabezpečení jeho individuálních potřeb. Prezentace je zveřejněna zde [Aktuality | MPSV](#).

K bodu č. 5

Dotazy na ředitelku Odboru nepojistných sociálních a rodinných dávek Mgr. Kateřinu Jirkovou, která byla přizvána na základě návrhu vzešlého z 56. zasedání Rady.

Dotaz **Mgr. Lucie Vidovičové, Ph.D.**, zda mají nárok na příspěvek na péči senioři příjíždějící ze Slovenska za svou rodinou do České republiky, která zde žije a pracuje a je v situaci, že budou o seniorku/seniora pečovat v České republice.

Mgr. Kateřina Jirková sdělila, že problém se řeší dlouho, byť by byla osoba ze států EU závislá na péči podle posudkových kritérií, tak nedosáhne na příspěvek na péči v České republice, což je to způsobeno tím, že příspěvek na péči je evropsky koordinovaná dávka a podle pravidel evropské koordinace, ten stát, který je příslušný k výplatě této dávky, se řídí tím, kde byla osoba pojištěná, kde má zdravotní pojištění, což jsou specifická pravidla. U Slovenska situace vzniká nejčastěji, jsou nejbližšími sousedy. Také je nutné uvést, že evropské předpisy vedou často osoby v tom smyslu, že primární a příslušný k výplatě je stát „domovský“, v tomto případě Slovenská republika, která ale před několika lety dosáhla vyjmutí své dávky, která by byla ekvivalentem českého příspěvku na péči z koordinace. Slovenské republice se podařilo argumentovat tak, že tato jejich dávka, která byla považována za ekvivalent příspěvku na péči nebo jiných péčových dávek v Evropě, není dávkou, která podléhá koordinaci. To znamená, že ji nemusí koordinovat a nemusí ji vyplácet. Slováci se tak ocitnou v České republice, kde jsou bez nároků na český příspěvek na péči a zároveň je koordinací předpisy dovedou na Slovensko, které ale řekne, že takovou dávku nemá a neexportuje ji do České republiky. Jelikož o tom víme mnoho a let a opakovaně jsme se slovenskou stranou jednali o narovnání této situace i ve smyslu bilaterální dohody, přičemž většinou jednání nedopadla, rozhodli jsme se pro poměrně specifické řešení, po debatách s Národní radou pro osoby se zdravotním postižením s panem předsedou Mgr. Václavem Krásou a od 1. července 2026 z. č. 300/2025 Sb. bude možné dávku vyplácet, resp. přistoupit k odstranění tvrdosti zákona. Šli jsme tedy tímto specifickým institutem.

Paní Ing. Lenka Desatová dodala, seniory také trápí, když část života strávili na Slovensku a problémy máme s vymáháním slovenského důchodu, lidi často zůstávají téměř bez prostředků, protože to řeší desítky let na správě sociálního zabezpečení. Vždycky 1x rok řeknou, že slovenskou stranu kontaktovali, ale bez jakéhokoliv zpětné vazby.

Aktuality MPSV

Informace z oblasti politiky stárnutí

Proběhlo Fórum aktivního stárnutí, někteří se zúčastnili, informace a záznam naleznete na www.mpsv.cz [Fórum aktivního stárnutí 2025](#) a na you tube [Fórum aktivního stárnutí 2025 | Brno](#),

Byla předána ocenění vítězům 11. ročníku soutěže Cena Rady vlády pro seniory, paní Holmerové, Glucovi, Elpidě a Radě seniorů.

Zpráva o plnění Akčního plánu k naplnění Strategického rámce přípravy na stárnutí společnosti na období 2023-2025 za roky 2023 a 2024 – předložena vládě ČR pro informaci, zveřejněna na www.mpsv.cz v záložce Senioři a politika stárnutí <https://www.mpsv.cz/akcni-plan-k-naplzeni-strategickeho-ramce-pripravy-na-starnuti-spolecnosti-na-obdobi-2023-2025>

Dtto v anglickém jazyce – o Zprávu o plnění se zajímá Stálá pracovní skupina pro stárnutí EHK OSN (SWG A UNECE)

Na základě její iniciativy **probíhala Národní veřejná konzultace priorit politiky stárnutí** - online od 02.05.2025 do 30.05.2025, s následným prodloužením do 15.06.2025 - pět otevřených otázek - online dotazník - široce distribuován prostřednictvím webů MPSV, RILSA, odborných platforem, tiskových zpráv a přímých oslovení - zapojilo se 46 participantů, z toho 74 % (34 participantů) - zástupci odborné i laické veřejnosti. **Hlavními zjištěními** - stárnutí populace je vnímáno jako komplexní výzva, která vyžaduje systematickou podporu nejen ve zdravotní a sociální péči, ale i v oblasti dostupného a vhodného bydlení, zaměstnanosti starších osob, digitálního začleňování a mezigenerační solidarity. Důraz byl rovněž kladen na potřebu flexibilních pracovních podmínek a podporu aktivního a důstojného stárnutí - starší lidé mají možnost být plnohodnotnými členy společnosti a sdílet své zkušenosti - dlouhodobě udržitelná politika stárnutí a společnosti pro každý věk vyžaduje aktivní a kontinuální zapojení celé společnosti – od současných i budoucích seniorů po mladší generace a další různorodé skupiny obyvatel, otevřenost vůči diverzitě zkušeností a preferencí.

V listopadu 2025 se zástupci MPSV zúčastní zasedání **Stálé pracovní skupiny pro stárnutí EHK OSN (SWG A UNECE) v Ženevě**, <https://unece.org/population/standing-working-group-ageing>.

Evropské harmonizované číslo pro seniory – hledáme za ČR podporu posl. 14. státu.

Vyhodnocování dotazníkového šetření tématu **primární prevence pro starší lidi na obcích**, které realizovalo MPSV prostřednictvím krajských úřadů. Seznámení s výsledky - 19. listopadu 2025 na setkání se samosprávou, Radu budeme informovat na prosincovém zasedání, s tím, že mají vzniknout doporučení pro obce v této oblasti

Pro informaci – nově se na MPSV zabýváme nárůstem počtu starších lidí se zkušeností se závislostmi, org. ARKA CZ prezentovala svůj průzkum na téma „na téma Senioři a závislosti“:

V ČR lze odhadnout cca. 140 tis. denních konzumentů alkoholu ve věku 55–64 let a dalších 200 tis. osob starších 65 let. V riziku v souvislosti s pitím alkoholu je v ČR odhadem 220 tis. osob ve věku 55–64 let a 220 tis. osob starších 65 let. Do kategorie škodlivého pití spadá cca 130 tis. osob ve věku 55–64 let a 100–130 tis. osob starších 65 let. Psychoaktivní léky bez doporučení lékaře užívá aktuálně cca 290 tis. osob ve věku 55–64 let a 630 tis. osob starších 65 let. Z průzkumu vyplývá, že rizikovost konzumace alkoholu u věkové skupiny 65+ let v ČR v posledních letech průběžně roste. Osoby starší 65 let užívají přibližně jednu třetinu celkového množství předepsaných léků, mezi něž patří psychoaktivní léky, tj. sedativa nebo hypnotika a opioidní analgetika. V případě nelegálních drog se nesprávně předpokládalo, že jejich užívání skončí s narůstajícím věkem uživatelů drog. V ČR se dlouhodobě zvyšuje průměrný věk uživatelů drog v kontaktu s adiktologickými službami. v posledních 20 letech vzrostl přibližně o 10 let. Také klientela nízkoprahových programů pro uživatele drog stárne, což je spojeno i s nárůstem somatické komorbidity a sociálních problémů. Průměrný věk klientů nízkoprahových programů v ČR, se za posledních 11 let zvýšil přibližně o 7 let.

Pravidelně zasedá **Pracovní skupina pro seniory a otázky stárnutí** – v rámci plnění Akčního plánu Straps komunikujeme nastavení mapování a kategorie vyššího věku pro budoucí společná nastavení koordinovaného přístupu ke stárnutí – demografický vývoj – na prosincovém zasedání budeme informovat Radu o návrhu kategorií vyššího věku a návrhu témat k mapování napříč rezorty pro demografický vývoj (v současné chvíli ještě dávají dohromady na MV a MF a MPO, s tím že tento rezort uvádí problém, že v této naší Radě nemá svého zástupce) – **budeme připravovat pro stanovisko Rady (12/2025)**

Strategický rámec přípravy na stárnutí společnosti 2026-2035 – předpokládáme předložení na vládu v průběhu roku 2026. V současné době jsme začali pracovat na materiálu v souladu s nově vytyčenou vizí, globálními a hlavními cíli podle Akčního plánu k naplnění Straps: s tím, že samozřejmě předpokládáme soulad s mezinárodní politikou stárnutí i tzv. koherencí politik - budeme připravovat pro stanovisko Rady (12/2025), event. per rollam hlasování.

Vize: Strategický rámec se opírá o demografický vývoj společnosti, principy udržitelného rozvoje společnosti, mezigenerační soudržnost a klade důraz na spolupráci všech aktérů veřejné i soukromé sféry, aktivní přístup k životu a zapojování se do společnosti.

Globální cíle politiky přípravy na stárnutí jsou: spolupráce státu se všemi aktéry jako základ odolné společnosti, aktivní osobní přístup ke stárnutí, důstojné stáří a kvalita života.

5 hlavních cílů/témat: zajistit a podporovat - institucionální podporu přípravy na stárnutí, aktivní a zdravé stárnutí, zaměstnanost a adaptabilitu na trh práce, bezpečný život starších lidí, důstojné zajištění ve stáří.

K bodu č. 6

Paní Mgr. Ilona Štorová se přihlásila do diskuse a pozvala účastníky tady tohoto setkání do Brna, kde se 12. prosince bude konat velká mezinárodní konference, kterou organizuje společnost Age management za podpory Jihomoravského kraje. Budou představeny konkrétní projekty, které jsou realizovány v Maďarsku, ale také velký národní projekt na Slovensku, kde se v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí Slovenské republiky rozbíhá velký projekt právě v oblasti věkového managementu, také bude představeno, jakým způsobem se pracujeme se stárnoucími zaměstnanci v příspěvkových organizacích Jihomoravského kraje. Pozvánka je na webu agemanagement.cz a bude zaslána emailem.

Návrhy témat na příští zasedání 11.12. – ochrana seniorů, projekt SZ data a age management.

Paní ředitelka Ing. Petra Kačírková ukončila s přáním hezkého dne toto setkání.

Zasedání trvalo 1,45 minut.

Dodatek k zápisu z 56. zasedání Rady:

Dotazy **předsedkyně spol. Senioři ČR paní Janou Ouředníčkovou**, které byly vzneseny na min. zasedání, s tím, že návrh na doplnění obdržel sekretariát Rady se zpožděním, doplňujeme nyní takto:

1. Paní Jana Ouředníčková navrhla dřívější odchod do důchodu pro osoby, které pečují o další osoby, aby nebyly tito, kteří pečují nuceni pracovat a zároveň pečovat, protože to je velmi fyzicky i psychicky náročné a tento člověk by neměl zůstat nepodpořen.

Paní Olga Starostová reagovala na tento podnět s tím, že od roku 2026 se plánuje zavést změnu v důchodech u neformálních pečujících a započítává se jim průměrná mzda.

Zápočet průměrné mzdy do výpočtu důchodu ale nijak neřeší samotnou finanční situaci těch, kteří se musí rozhodnout, zda budou pečovat o nemohoucí rodiče za cenu ztráty příjmu ze zaměstnání, i když se jim tato doba započítá do důchodu. Mnoho z nich si takovou finanční ztrátu nebude moci dovolit. Pak jejich rodiče stejně skončí v nějakém pobytovém sociálním zařízení, které je nákladově mnohem dražší. Kdo o někoho pečoval potvrdí, jak je to hlavně psychicky vyčerpávající práce, k tomu chodit do práce a konkurovat mladým a ještě starostmi nezátíženým kolegům se prostě nedá. Stoupající počet psychických onemocnění o něčem napovídá, a to v něm nejsou zahrnuti ti, kteří odkládají vyhledání lékařské pomoci.

2. Paní Ouředníčková navrhla zahrnout do této Rady jednu seniorku a jednoho seniora, aby Rada měla informace přímo od seniorů. Paní Ing. Lenka Desatová v návaznosti na podnět paní Ouředníčkové reagovala, že ona například zastupuje seniorskou populaci v této Radě.

Zkušenosti a vnímání seniorských témat samotnými seniory je nenahraditelné. Paní Ing. Desatová má do seniorského věku daleko, ani paní Ouředníčková ne, i když je starší. Z osobní zkušenosti ví, jak se vlastní pohled na různé problémy mění na základě přibývajících let.

3. Paní Ouředníčkové se nelíbí nejednotný přístup k seniorům z pohledu samospráv. V některých částech mají senioři výborný přístup k různým sociálním službám, např. senior-taxi, možnost obědů ze školních jídelen za příznivé ceny, akce, které pořádají obce na míru pro seniory. A jinde ne. V Praze je může od takových možností dělit třeba jen jedna ulice. A to se týká také cenové politiky nájemních bytů ve vlastnictví měst a obcí. Dle nedávno popsaného případu bydlení na Černém mostě se bohužel naprosto utrhnul i magistrát hl. města Prahy. Bylo by toho opravdu hodně, o čem mluvit.

V Praze dne 31. října 2025 zapsala Mgr. Jana Řeháková Fučíková, tajemnice Rady, jana.rehakova2@mpsv.cz .